

PRIMOŽ TRUBAR

Slovenski jezik, 2006

Primož Trubar se je rodil mlinarju Mihi in materi Jeri. Ko mu je bilo 12 let, je odšel z doma, ker je šel študirat za duhovski stan. Odšel je v Trst, kjer je postal vodja pevskega zbora. Pri devetnajstih letih je prejel župnijo Loka pri Zidanem mostu. Kmalu je odšel v bogoslovno službo na Dunaj. Leta 1530 ga je škof Bonomo posvetil za duhovnika in ga določil za vikarja v Laškem. V svojih pridigah je uporabljal predvsem svetopisemsko razlago, predvsem pa je zagovarjal Luterjevo dogmo. Deželni poglavar ga leta 1540 zaradi njegovih nazorov

pregnal iz dežele, tako da je ponovno odšel v Trst, kjer je postal slovenski pridigar. Tam se je spet srečal s škofom Bonomom. Leta 1542 se je vrnil nazaj v Ljubljano.

Nato je odšel v Šentjernej, kjer je dobil službo vikarja pod novim škofom, za katerega je veljalo, da je vnet katolik. Še pravočasno je zvedel, da je to samo vaba in se je skril. Kasneje je leta 1548 pobegnil v Nemčijo v mesto Nürnberg, kjer je dobil službo drugega pridigarja. Kmalu se je oženil z Barbaro. Začel je pisati knjige v slovenskem jeziku, da bi Slovenci razumeli novo vero. Najprej je sestavil Katekizem in Abecednik, ki ju je napisal v govoru svojega rojstnega kraja, Rašice. Katekizem vsebuje nekatera pojasnilna poglavja iz protestantskih nauk, šest pesmi, dve molitvi in pridigo o veri. Z Abecednik, ki vsebuje vsega osem listov, pa je hotel, da bi se rojaki iz nje naučili branja.

Leta 1555 je ponovno izdal njegovi dve knjigi, zelo prav pa mu je pri tem prišel Pavel Vergerij, ki je bil bivši škof. Leta 1557 je izdal 1000 strani dolgo knjigo Ta slovenski koledar - prvi na Slovenskem in Postilo, kjer je opisal nedeljske in praznične evangelije.

Leta 1560 je izšlo Pavlovo pismo Rimljanom. Trubar je imel v tem času veliko dela, dobil je župnijo v Urachu in prevzel vodstvo biblijskega zavoda.

Junija 1561 se je odpravil v Ljubljano. Pomagal je urediti slovensko protestantsko cerkev in dosegel, da so po vseh pomembnih krajih po Sloveniji postavili pridigarje. Vrnil se je v Nemčijo, kjer se je za stalno naselil v Derendingenu. Tu je leta 1566 izdal Ta celi psalter Davidov, nov Abecedarij. 1567 se je poslednjič za zelo kratek čas vrnil na Slovensko, da bi poizvedel več o koranu.. Umrl je leta 1586 v Derendingenu, kjer je tudi pokopan.